

NAMERNO ALI NENAMERNO PRIKRIVANJE DEJSTEV

NINA LUŠA

Svoj prispevek sem sestavila iz dveh delov: v prvem sem zapisala misel, ki se mi je porodila ob ogledih območnih srečanj na Gorenjskem in južnem Primorskem – na slednjih nisem sodelovala kot strokovna spremljevalka, temveč kot udeleženka –, v drugem pa sem dodala nekaj vtisov s spremljanja srečanj otroških folklornih skupin na Gorenjskem.

Na območna srečanja otroških folklornih skupin se pripravljajo skupine, ki jim v tekočem šolskem letu uspe pripraviti ustrezen program za predstavitev. Nekaterim se to bolj posreči, drugim manj. Nekateri skupine postavitev, ki jo pripravijo, na odru bolje izvedejo, druge slabše. Mislim, da je vsak program, nov ali star, boljši ali slabši, vreden predstavitve na območnem srečanju otroških folklornih skupin, kajti to je priložnost za druženje, izmenjavo mnenj, za prejetje pohval in pripomb in podobno.

Zgodi se, da se nekatere skupine na srečanjih predstavijo z odrsko postavitvijo, ki je v osnovi nastala na kakšnem od

folklornih taborov ali pa jo je skupina nekoč že predstavila (torej ni nova), in jo je vodja skupine prenesel na novo generacijo otrok. To se mi nikakor ne zdi narobe, vendar oseben menim, da je pri tem treba upoštevati določene pogoje.

Pri odrskih postavitvah, ki so nastale v minulih letih in so ponovno predstavljene na srečanjih, me moti, da vodja skupine na prijavnico zapiše, da je postavitve nastala v tekočem šolskem letu, s čimer je strokovni spremljevalec lahko zaveden, saj ne more vedeti, kakšni so bili vsi programi v preteklih letih. Tako se je letos zgodilo, da je bila na državno srečanje otroških folklornih skupin izbrana skupina z odrsko postavitvijo, ki je bila enaka ali pa vsaj v zelo podobni obliki tam že videna. Seveda že pred nekaj leti, vendar se kljub temu sprašujem, ali je to prav? Pošteno bi bilo, če bi vodja strokovnega spremljevalca srečanja opozoril na omenjeno dejstvo, nepošteno pa, če je to dejstvo prikrito. Nenazadnje že prijavnica omogoča, da na njej zapišemo, ali je odrska postavitve nastala v zadnji sezoni ali ne.

Druga težava, s katero sem se srečala letos, je, da si posamezniki lastijo avtorske pravice za odrsko postavitve, ki je nastala na kakšnem od seminarjev ali na primer na otroškem folklornem taboru. Nastala je ob sodelovanju vseh članov skupine, ki je z večjim ali manjšim deležem posameznika, vendar vedno s skupnimi močmi sestavljala nov program. Zgodilo se je že, da je vodja skupine povzel odrsko postavitve z otroškega tabora, spremenil en ples ali igrico in se podpisal kot njen avtor. To pa ni pošteno. Ne do

Otroška folklorna skupina Kamenčki iz Sežane, ki se s prikazom tepežkanja na srečanjih ni predstavila prvič. (Foto: Janez Eržen, regijsko srečanje otroških folklornih skupin, Postojna, 12. 5. 2009.)

tistih, ki so to delo ustvarjali, ne do drugih skupin in vodij, ki morajo ustvarjati lastne programe, da se lahko predstavljajo na srečanjih.

Zakaj se mi to ne zdi prav in kaj lahko storimo v takem primeru?

Bodimo pošteni in v prijavnico napišimo, kje je odrska postavitve nastala in kdo je njen avtor. Če je nastala s skupinskim ustvarjanjem, brez dvoma mi nismo njen ustvarjalec, ampak le soustvarjalec. V tem šolskem letu sem za svojo mlajšo otroško folklorno skupino poustvarila odrsko postavitve z lanskega otroškega folklornega tabora in to pošteno zapisala v prijavnico. S tem sem seznanila strokovnega spremljevalca, ki je to upošteval pri svojem izboru, napovedovalca, ki je to v svoji napovedi povedal, ter organizatorja, ki je to zapisal v programski list.

In zakaj sem si sposodila postavitve z otroškega folklornega tabora? Predvsem zato ker nisem imela ne časa ne dovolj vaj z novovpisanimi prvošolčki, da bi sama sestavila kaj bolj ustreznega, in ker nimam urejene kostumske podobe skupine (plesali so v svojih oblačilih), da bi lahko pričakovala vidnejši rezultat. Ni me sram priznati, da odrska postavitve ni sad mojega lastnega dela, saj mislim, da sem upoštevala vsa načela poštenega sodelovanja na območnem srečanju.

Sicer pa se je na Gorenjskem to pomlad predstavilo 33 vrtčevskih, šolskih in mladinskih folklornih skupin na šestih območnih srečanjih. Če lahko primerjam izvedbe in zamisli odrskih postavitev z lanskim letom, potem je bila letos nekoliko slabša izvedbena kakovost (seveda z izje-

Predstavitve novih odrskih postavitev na otroškem folklornem taboru. Te so sad skupnega dela vodij in otrok, zato ni prav, da bi jih posamezne skupine prevzemale in pod njih podpisovale svoje vodje.

(Foto: Janez Eržen, otroški folklorni tabor, Novo mesto, 24. 8. 2008.)

mami) in tudi odrske postavitve so bile večinoma manj izvirne kot lani. Nekatere skupine so upoštevale nasvete iz preteklega leta in kar nekaj pomanjkljivosti pri svojem delu odpravile, druge žal ne. Vsem vodjam svetujem, da se udeležijo seminarjev za vodje otroških folklornih skupin in otroškega folklornega tabora, ki bo letos organiziran v prelepem obmorskem zaselku na Debelem Rtiču. Tam bodo prejeli veliko strokovno podporo in se podrobneje seznanili z merili ocenjevanja na srečanjih ter s tem pripomogli k boljšemu delovanju svojih skupin.

Otroška folklorna skupina iz Breznice na Ringarajanju 2009.
(Foto: Janez Eržen, Žalec, 30. 5. 2009.)